

Agenda inclusieve stad Maassluis

Agenda inclusieve stad Maassluis	1
Inleiding	3
Aanleiding	3
Inclusie in denken en doen	3
Visie en ambitie	4
Belang van een agenda inclusieve stad	4
Rol van de gemeente	5
Wat doen we al	6
Wettelijke verplichtingen	6
Bewustwording en communicatie	7
Fysieke inclusie	7
Sociale inclusie	8
Inclusieve gemeentelijke organisatie	10
Hoe gaan we het aanpakken	12
Focus	12
Startpunt	12
Actiepunten	13
Bewustwording intern	13
Bewustwording extern	13
Communicatie	14
Fysieke inclusie	15
Sociale inclusie	16
Inclusieve informatie & dienstverlening	17
Inclusieve gemeentelijke organisatie	18
Financiën	19
Bijlage: Analyse kansengelijkheid, discriminatie en sociale cohesie	20
Achtergrond en kansengelijkheid	20
Ervaren discriminatie	21
Sociale cohesie	22

Inleiding

Aanleiding

Eind 2018 werd de 'Beleidsvisie Integratie, Samen naar een gedeelde toekomst' geïntroduceerd. Deze visie richt zich op werk, onderwijs en taal, diversiteit op de werkvloer, gelijke behandeling en culturele betrokkenheid, en het bevorderen van dialoog en ontmoeting. De 'Beleidsvisie Integratie' heeft bijgedragen aan positieve resultaten op het gebied van inclusie, maar de uitwerking van de integratievisie in concrete acties is maar gedeeltelijk gebeurd.

In 2016 trad het VN-verdrag Handicap in werking, dat van gemeenten eist dat ze lokaal actie ondernemen om te zorgen dat mensen met een beperking volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving¹. Aan elke gemeente de opdracht om lokaal een inclusie agenda op te stellen.

Deze eerste versie van de agenda inclusieve stad Maassluis werkt de ambitie van de gemeente op het gebied van integratie en participatie verder uit. De agenda is gericht op het creëren van randvoorwaarden en het schetsen van kaders voor inclusie in de Maassluis samenleving en in de gemeentelijke organisatie.

Inclusie in denken en doen

Een inclusieve stad is een stad waar iedereen volwaardig mee kan doen en iedereen de vrijheid heeft en voelt om, binnen de regels van de rechtsstaat, hun leven vorm te geven op een manier die past bij hun behoeften en mogelijkheden, ongeacht leeftijd, huidskleur, culturele achtergrond, gender, inkomen, talenten, levensbeschouwing, seksuele geaardheid of beperkingen. Dit gebeurt binnen een sociaal systeem waarin iedereen er automatisch bij hoort, dat iedereen kan meehelpen vormgeven, en waarin iedereen zichzelf herkend, erkend en geaccepteerd voelt als individu².

Hoe heb en hou je oog voor álle inwoners? Die vraag staat centraal in de agenda inclusieve stad. De inclusieve stad is nooit af. Het vraagt continue inspanning en het vermogen van het gemeentelijk bestuur, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners om te denken en handelen voorbij het eigen perspectief om de verbinding te leggen met verschillende mensen en groepen.

Het betekent ook iets voor de gemeentelijke organisatie: het is belangrijk dat de gemeentelijke organisatie een afspiegeling is van de lokale samenleving. Door verschillende achtergronden, perspectieven en ervaringen in de organisatie op te nemen, kan de gemeente effectiever inspelen op de behoeften van alle inwoners en herkennen zij zich ook eerder in de gemeente. Bovendien vergroot het actief nastreven van inclusie binnen de gemeentelijke organisatie het draagvlak en de geloofwaardigheid van de gemeente in haar streven naar een inclusieve stad. Het toont aan dat de gemeente niet alleen praat over inclusie, maar zich er ook daadwerkelijk voor inzet.

Het werken aan een inclusieve stad is nooit af. Het vraagt om een procesaanpak, waarin steeds nieuwe prioriteiten gesteld moeten worden. Deze agenda kan beschouwd worden als een startpunt om dit proces vorm te geven. Een procesbeschrijving met als uiteindelijk doel om inclusie te verankeren in het denken en doen van inwoners, de gemeentelijke organisatie en haar maatschappelijke partners. In de komende jaren zullen we binnen elk (beleids)domein de stap zetten

¹ Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York, 13-12-2006 - BWBV0004045. (2016, 14 juli). Overheid.nl Wettenbank. <https://wetten.overheid.nl/BWBV0004045/2016-07-14>.

² Definitie van Movisie, kennisinstituut voor sociale vraagstukken

naar de concrete invulling en uitvoering van inclusief handelen. Deze vertaalslag dient recht te doen aan de diversiteit van alle inwoners in de samenleving van Maassluis.

Daarbij legt de agenda juist nadruk op het belang van algemeen inclusief beleid in plaats van beleid gericht op doelgroepen. Brede inclusie houdt in dat we proberen ervoor te zorgen dat alle aspecten van de samenleving toegankelijk zijn voor en rekening houden met de diversiteit van de gehele bevolking, zonder nadruk te leggen op specifieke groepen. Aandacht voor inclusie, bijvoorbeeld in de vorm van toegankelijke, begrijpelijke en gebruikersvriendelijke dienstverlening, komt iederéén ten goede: begrijpelijke taal is niet alleen belangrijk voor mensen met een migratieachtergrond die de taal (nog) niet machtig zijn, maar ook voor laaggeletterde mensen; een toegankelijke openbare ruimte is niet alleen van belang voor mensen in een rolstoel, maar ook voor ouders met kinderwagens en ouderen met een rollator.

Daar waar toch een doelgroep specifieke aanpak nodig is, heeft de agenda oog voor verschillende aspecten van maatschappelijke ongelijkheid die samenkomen, wat bekend staat als een intersectionele benadering.

Visie en ambitie

“Een Maassluis waarin we omzien naar elkaar, waarin we elkaar kennen en elkaar helpen als het nodig is. Een stad waar er ruimte is om van elkaar te verschillen, maar waar dat niet leidt tot verdeeldheid. In Maassluis kun je waardig ouder worden en blijf je onderdeel van de samenleving. We zetten in op behoud van eigen regie en gelijke kansen en zorgen dat talenten worden ontdekt en ontplooid. Want wat je opleiding, inkomen, geloof, seksuele voorkeur of leeftijd ook is: iedereen telt volwaardig mee. Een aantrekkelijke stad voor jong en oud. We zijn samen Maassluis. Samen kunnen we meer bereiken op alle terreinen en met elkaar kunnen we echt investeren in een duurzame toekomst voor iedereen. Een toekomst die ruimte biedt om van elkaar te verschillen, waarin we ons betrokken voelen bij elkaar en onze omgeving én samenwerken. Samenwerking binnen de politiek en samenwerken met inwoners, verenigingen, organisaties en ondernemers. Want in de betrokkenheid van zovelen zit de kracht van Maassluis.”

Deze visie werd geformuleerd in de nota ‘Samen Doen, over samen leven en sociale cohesie’ uit 2019. In de ‘Beleidsvisie Integratie, Samen naar een gedeelde toekomst’ lezen we:

“Iedere inwoner heeft het recht om gelijk te worden behandeld en in alle vrijheid te kunnen emanciperen. Deze vrijheden vormen een grote verworvenheid van de secularisatie en gelden voor iedereen. Men kan zich niet beroepen op de vrijheid van godsdienst of vrijheid van meningsuiting zonder die vrijheid ook aan anderen te gunnen. Vrijheid kan alleen bestaan doordat we elkaars recht op vrijheid en elkaars beleving van vrijheid respecteren en beschermen. Deze wederkerigheid is een voorwaarde voor de open samenleving waarin we leven.”

In het ‘Coalitieakkoord 2022-2026, Samen betrokken het verschil maken’ wordt de ambitie op het gebied van inclusie opnieuw bevestigd.

Belang van een agenda inclusieve stad

Er zijn een aantal redenen om te investeren in een agenda inclusieve stad. Het is van vitaal belang dat alle individuen zich volledig erkend en vertegenwoordigd voelen in de stad en dat de agenda aandacht geeft aan mensen die een achterstand ervaren als gevolg van hun achtergrond, zoals een migratieachtergrond, beperking, gender of seksuele geaardheid – en vaak een combinatie van

verschillende kenmerken. Het gaat niet alleen om het tolereren van diversiteit, maar om het actief creëren van ruimte voor iedereen om deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Daarnaast is het belangrijk om actief te luisteren naar de zorgen en ideeën van burgers om samen te kunnen bouwen aan een stad en een samenleving waarin iedereen zich begrepen en vertegenwoordigd voelt.

Bovendien kunnen we door te streven naar een inclusieve stad waar verbinding, werkelijk contact en volwaardige deelname centraal staan, de voedingsbodem voor polarisatie en radicalisering wegnemen. Door middel van dialoog, samenwerking en het delen van ervaringen kunnen vooroordelen worden doorbroken en wederzijds begrip worden vergroot. Het aanmoedigen van ontmoetingen in diverse settingen, zoals buurtbijeenkomsten, culturele evenementen en gezamenlijke projecten, stimuleert een gevoel van verbondenheid en solidariteit.

Rol van de gemeente

De gemeente vervult een tweeledige rol in de inclusieve stad. Naar de stad toe fungeert de gemeente als aanjager en inspirator. De gemeente wakkert het inclusie-thema aan, houdt het op de agenda, stimuleert bewustwording, en creëert draagvlak. De gemeente speelt een actieve rol in het aanmoedigen van brainstormsessies voor concrete invullingen en fungeert als verbindende factor tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, partners, onderwijs, ondernemers, en andere deelnemers in de inclusieve stad.

Om het goede voorbeeld te geven, voert de gemeente ook regie op inclusie binnen haar eigen organisatie. Dit betekent dat de gemeente ervoor zorgt dat het inclusie-thema structureel op de interne agenda staat en wordt geïntegreerd in het beleid, de processen en de dagelijkse werkzaamheden van de gemeentelijke organisatie. Door deze tweezijdige aanpak kan de gemeente niet alleen een stimulerende kracht zijn voor inclusie in de bredere gemeenschap, maar is zij tegelijkertijd een voorbeeld door inclusie te verankeren in haar eigen functioneren.

Wat doen we al

De gemeente begint niet bij nul: er is al langer aandacht voor inclusie, kansengelijkheid en sociale cohesie. In de nota 'Samen doen - visie op samenleven en sociale cohesie' uit 2019 formuleerde de gemeente bovendien de eerder geciteerde visie op een inclusieve stad. Vanuit deze visie zijn uitgangspunten geformuleerd die als leidraad hebben gediend en blijven dienen voor de beoordeling van de plannen van de gemeente, zoals bijvoorbeeld de aanpak 'Wijk op Maat' en 'Samen zijn wij Maassluis'.

De impuls die de 'Beleidsvisie Integratie, Samen naar een gedeelde toekomst' uit 2018 bracht heeft een bijdrage geleverd aan positieve resultaten op het gebied van inclusie, waaronder de ontwikkeling van het onderwijskansenbeleid en van een gezamenlijke visie op inburgering met de gemeenten Vlaardingen en Schiedam (MVS gemeenten). Tegelijkertijd hebben we van de beleidsvisie integratie geleerd hoe belangrijk het is om als gemeente een actieve rol te spelen op het onderwerp om inclusie echt te verankeren in het denken en doen van de gemeentelijke organisatie, haar maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners.

Wettelijke verplichtingen

Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen

In lijn met de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga), zorgt de gemeente ervoor dat elke Maassluizer gemakkelijk klachten kan indienen over discriminatie en dat deze klachten serieus worden behandeld. Het antidiscriminatiebureau RADAR voert deze taak uit voor Maassluis. Jaarlijks brengt RADAR verslag uit aan de gemeente en het Rijk over het aantal meldingen, de aard van de meldingen en eventuele veranderingen in vergelijking met voorgaande jaren. Uit de Buurtmonitor 2023 blijkt dat minder dan een kwart van de inwoners bekend is met het meldpunt discriminatie.

De gemeente werkt ook samen met RADAR voor haar digitaal meldpunt in het kader van de Wet Goed Verhuurderschap.

Toegankelijkheid stembureaus

Sinds 2019 bepaalt de Kieswet dat de stemlokalen zodanig zijn aangelegd en zo zijn ingericht dat kiezers met lichamelijke beperkingen zoveel mogelijk hun stemmen zelfstandig kunnen uitbrengen. De Rijksoverheid heeft daarvoor toegankelijkheidscriteria opgesteld. Elk reguliere stemlocatie moet bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar zijn. Daarnaast wordt communicatie, informatie over toegankelijkheid van stemlokalen via de gemeentelijke website en op de stempas, als basisbegrip aangemerkt. Maassluis voldoet aan de richtlijnen van de Rijksoverheid.

Besluit digitale toegankelijkheid overheid

Alle websites van de overheid moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen op niveau A met als doel mensen met een functiebeperking betere toegang te geven tot digitale dienstverlening van de overheid. Ze moeten daarover inzicht geven in een toegankelijkheidsverklaring. De hoofdwebsite van de gemeente, Maassluis.nl heeft momenteel een B-status. Andere websites van de gemeente, zoals werkenbij.maassluis.nl, hebben nog geen toegankelijkheidsverklaring.

Bewustwording en communicatie

Anti-discriminatie

In de integratiebeleidsvisie van 2019 zijn verschillende acties opgenomen gericht op het voorkomen van discriminatie en het ondersteunen van slachtoffers. Naast het antidiscriminatiesteunpunt, biedt de gemeente scholen ook een programma aan om discriminatie tegen te gaan, o.a. door een training discriminatie in de klas voor leerkrachten in het basisonderwijs i.s.m. RADAR en een lesprogramma van Diversion voor leerlingen in de bovenbouw van de basisschool en de onderbouw van het voortgezet onderwijs, waarbij jonge rolmodellen met een diversiteit aan seksuele, religieuze en/of culturele achtergronden in de klas met leerlingen in gesprek gaan over racisme en discriminatie.

Regenbooggemeente

Naar aanleiding van de in 2018 aangenomen motie voor de regenbooggemeente levert het college extra inspanningen voor de sociale acceptatie van lhbt+ personen in Maassluis. Sinds het begin van 2021 ondersteunt de gemeente basisscholen bij het tegengaan van discriminatie, o.a. met workshops en lessen over seksuele diversiteit. Bovendien wordt op Coming Out Day (11 oktober) de regenboogvlag gehesen op het stadhuis, en ondersteunt het college actief Paarse Vrijdag op scholen.

Ervaringswandelingen blind- en slechthoorden

In 2022 en 2023 heeft de gemeente een ervaringswandeling met expertisecentrum Visio en twee visueel gehandicapte inwoners van Maassluis georganiseerd. Wethouders en medewerkers van de gemeente Maassluis ervoeren hoe het is om geblijnd te moeten vertrouwen op hulpmiddelen zoals noppentegels, geleide lijnen en natuurlijke gidslijnen. De ervaring moet eraan bijdragen je beter te kunnen verplaatsen in de ervaring van inwoners die slecht kunnen zien en inzicht te krijgen in wat anderen nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving, zodat je dit kan vertalen in je werk.

Veilig sportklimaat

De gemeente Maassluis zet zich ook in voor een sociaal veilig sportklimaat: een omgeving waarin alle deelnemers, zowel sporters als coaches, ouders en officials, zich veilig, gerespecteerd en gewaardeerd voelen. De gemeente stimuleert verenigingen actief om de 4 V's voor veiligheid te ondersteunen: een Verenigingsbrede gedragscode implementeren; een Vertrouwenscontactpersoon aanstellen; zorgen voor Vakkundige trainer-coaches en vrijwilligers om een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) vragen. Enkele jaren geleden is er in het kader van sociale veiligheid ook een bijeenkomst georganiseerd voor verenigingen, waar ervaringsdeskundigen hun verhaal deelden en discussies werden gevoerd over hoe mensen met een andere achtergrond, geaardheid of beperking zich geaccepteerd en welkom voelen.

Fysieke inclusie

Beheerplan wegen & wegenstructuurvisie

In het 'Beheerplan wegen 2024-2028' wordt aandacht besteed aan toegankelijkheid in de openbare ruimte en worden drie zones benoemd waar aandacht besteed zal worden aan toegankelijkheid voor mensen die slecht ter been zijn en voor mensen met een visuele beperking. De 'Uitwerking Wegenstructuurvisie', die in 2024 aan de Raad wordt voorgelegd, gaat in op de mobiliteitstransitie van gemotoriseerd verkeer naar lopen en fietsen. De noodzaak om daartoe de voorzieningen voor alle bewoners, dus ook voor mensen met een beperking, toegankelijk te maken wordt expliciet benoemd.

Toegankelijkheid trottoirs en fietspaden

De gemeente Maassluis geeft prioriteit aan het STOP-principe, waarbij lopen en fietsen voorrang hebben, inclusief toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking. De inrichting van trottoirs volgt CROW-richtlijnen, waaronder specificaties voor de breedte zodat rolstoelgebruikers voldoende ruimte hebben. De gemeente probeert ook hinderissen op het trottoir zoals paaltjes te voorkomen. De gemeente moet hier in de praktijk meer prioriteit aan geven.

Toegankelijkheid parkeren

Inwoners met een fysieke beperking die aan de eisen voldoen, kunnen een gehandicaptenparkeerkaart aanvragen. De gemeente biedt algemene gehandicaptenparkeerplaatsen op strategische locaties, waardoor ze dichtbij hun bestemming kunnen parkeren. Bezitters van een gehandicaptenparkeerkaart kunnen ook een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken bij hun woning aanvragen, eventueel verbreedbaar. Daarnaast is het mogelijk een openbare laadpaal aan te vragen en te combineren met de gehandicaptenparkeerplaats.

Schouw toegankelijkheid openbare ruimte

In 2023 is de eerste schouw toegankelijkheid openbare ruimte georganiseerd in één van de drie prioritaire zones uit het 'Beheerplan wegen' met de wegbeheerder, collega's fysiek domein, inwoners met een beperking en relevante partners, zoals de beheerders van winkelcentrum Koningshoek.

Omgevingsvisie

We zijn bezig met het ontwikkelen van de 'Omgevingsvisie' (vaststelling in 2024), waarin inclusie en aanverwante concepten als aandacht voor diversiteit, kansgelijkheid en sociale cohesie kernwaarden vormen.

Wonen

Maassluis beschikt over een aantal woon-, en zorgvoorzieningen voor mensen met een beperking. ASVZ en Ipse de Bruggen voorzien in beschermd wonen voor mensen met een beperking. Gemiva biedt zelfstandige appartementen met zorg en ondersteuning. In de Burgemeesterswijk is een wooncomplex voor mensen met autisme. Bij de herstructurering van de wijk is hiervoor specifiek een complex bestemd. In 2024 levert Maassluis een woonzorgvisie op waarin de woon- en zorgwensen van de diverse groep inwoners met een beperking worden weergegeven.

Sociale inclusie

Samen zijn wij Maassluis

Samen zijn wij Maassluis is een aanpak die inwoners met elkaar en met organisaties in de stad verbindt. De aanpak is een initiatief van de gemeente, die een coalitie heeft gevormd met diverse partijen, waaronder verenigingen, organisaties en ondernemers.

Op samenzijwijmaassluis.nl kun je de Gids vinden: de sociale kaart van Maassluis. De functie 'Wegwijs in Maassluis' helpt inwoners organisaties, verenigingen en initiatieven te vinden die inwoners kunnen helpen 'om zich gezond en vol energie te voelen om mee te doen in de maatschappij'. Bovendien is er de mogelijkheid voor inwoners om zelf een profiel aan te maken en om met behulp van de functie 'Elkaar helpen' een hulpvraag of -aanbod te plaatsen. Inmiddels hebben ruim 400 inwoners een profiel op het platform en werden er afgelopen jaar 1227 nieuwsberichten en 1737 activiteiten geplaatst. De website had ruim 25.000 bezoekers en meer dan 132.000 pageviews.

Jaarlijks organiseert de coalitie Samen zijn wij Maassluis de Doe Mee Markt in mei, waar meer dan dertig coalitieleden zich presenteren aan de inwoners. In de Maand van de Ontmoeting, gedurende oktober, vinden tal van activiteiten plaats. Ruim tachtig sociale organisaties organiseren leuke, gezellige, actieve, sportieve en creatieve evenementen voor alle inwoners. De Maand van de Ontmoeting sluit aan op de landelijk Week 'Een tegen Eenzaamheid'.

Sociale activering & vrijetijdsbesteding

Maassluis beschikt over een breed scala aan dagbestedingsvoorzieningen voor mensen met een beperking. Maatwerk Autisme biedt specifieke dagopvang voor mensen op het autisme spectrum, en Argos voor jonge dementerenden en Pameijer voor mensen met Korsakov. Gemiva heeft een specifieke dagbesteding voor mensen met niet aangeboren hersenletsel.

Op het gebied van sport zijn er voor mensen met een beperking enkele speciale initiatieven, zoals de beweegcoach aangepast sporten die mensen met een beperking ondersteunt om te kunnen sporten en bewegen. Er zijn fitnessmogelijkheden met een personal trainer, aangepast zwemmen, en ook aangepast kickboksen voor jongeren. In oktober 2023 hebben de beweegcoaches aangepast sport van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam 'de unieke sportweek' georganiseerd voor mensen met een beperking. Qua amateurkunst is er 'De Vrolijke Toon', een muziekvereniging voor mensen met een beperking.

De gemeente stimuleert en ondersteunt buurtinitiatieven en subsidieert plekken zoals buurtcentrum De Hooftzaak en de Voedselbank, waar mensen samenkomen en activiteiten ondernemen. Het jongerenwerk organiseert diverse activiteiten die aansluiten op de wensen van verschillende sociale groepen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

In 2015 is landelijk de WMO ingevoerd, Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Het doel van de Wmo is inwoners zo lang en zelfstandig mogelijk mee laten doen in de samenleving. Dit is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van mensen zelf. De gemeente Maassluis biedt via Rogplus ondersteuning als het, ook met hulp van burens, familie en vrienden, niet meer (volledig) lukt om zelfstandig te functioneren. Voorbeelden van ondersteuning die Rogplus aanbiedt zijn dagbesteding, vervoer en hulp bij het huishouden. Daarnaast zetten we in op preventie om langer meedoen zonder hulp mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door het platform Fief.nl met tips voor ouder worden, beweegactiviteiten en Welzijn op Recept.

Onderwijs

Voor jonge kinderen met mogelijke onderwijsachterstanden is er voor- en vroegschoolse educatie (VVE) beschikbaar. De indicatie hiervoor wordt bepaald op basis van factoren zoals het opleidingsniveau van de ouders, het land van herkomst, en eventuele taalachterstand. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) kan ook een indicatie geven als er andere zorgen zijn rond de ontwikkeling van het kind, bijvoorbeeld vanwege de thuissituatie.

Het onderwijskansenbeleid omvat ook de inzet van een medewerker ouderbetrokkenheid. Deze medewerker zorgt voor een goede overgang naar peuteropvang, biedt ondersteuning aan ouders bij de opvoeding, en helpt bij het aanvragen van regelingen waar ouders mogelijk recht op hebben.

Er wordt zoveel mogelijk samenwerking gezocht tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs en samenwerking met opvang, gezondheidszorg en jeugdhulp. Wat betreft de inclusieve onderwijshuisvesting is er een werkgroep gestart om vorm te geven aan de 'gebouwelijke' randvoorwaarden voor het werken aan inclusiever onderwijs in de bredere regio.

Daarnaast is er een werkgroep voor het ontwikkelen van divers talent en vaardigheden die zich o.a. richt op 'het creëren van een (school)klimaat waarin alle kinderen en jongeren zich veilig en geaccepteerd voelen'. Een inclusief schoolklimaat was ook het thema van de jaarlijkse onderwijsconferentie Maassluis in 2023.

Kunst en cultuur

Als gemeente streven we in Maassluis naar een zo breed mogelijk aanbod op gebied van kunst en cultuur. We hebben daarom doorlopend aandacht voor doelgroepenonderzoek om ervoor te zorgen dat er een gevarieerd en aantrekkelijk cultuuraanbod is voor verschillende groepen. Als gemeente hechten we daarnaast veel belang aan cultuureducatie. We streven ernaar om alle kinderen in Maassluis in aanraking te brengen met alle facetten van kunst en cultuur en doen dit onder andere door in te zetten op een divers cultuureducatieaanbod, waar de basis wordt gelegd voor talentontwikkeling voor onze Maassluisse inwoners. In 2023/2024 doen we een herijking waarin we ook aandacht hebben voor een inclusief en breed aanbod.

Werk

De uitvoeringsorganisatie Stroomopwaarts biedt ondersteuning aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, o.a. als gevolg van een (arbeids)beperking of taalachterstand. Zij helpen niet alleen bij het vinden van een passende baan, maar bieden ook begeleiding tijdens het werk zelf.

Inburgering

Samen met Schiedam en Vlaardingen heeft Maassluis een lokale aanpak voor de inburgering van nieuwkomers opgesteld. Stroomopwaarts voert in opdracht van de gemeente de taken van de nieuwe Wet Inburgering uit. De nieuwe aanpak is erop gericht dat nieuwkomers zo snel mogelijk de taal leren, sneller aan het werk gaan in een taalrijke omgeving (o.a. m.b.v. duale trajecten die werken en leren combineren) en weten wat er in de maatschappij van hen wordt verwacht. Naast de verplichte onderdelen in de Wet Inburgering, zorgt de gemeente ook op andere manieren voor snelle inburgering en participatie, onder andere door het steunpunt inburgering, een coach voor iedere inburgeraar, een banen- en taalmarkt en het aanbieden van gezamenlijke iftar maaltijden. De gemeente ondersteunt daarnaast verschillende maatschappelijke initiatieven, zoals het Taalhuis voor taal en basisvaardigheden, en de voedselbank met projecten zoals Plu, een empowermentprogramma voor vrouwen.

Sociale cohesie

Met het programma 'Wijk op Maat' probeert de gemeente, samen met (maatschappelijke) instellingen en inwoners, de sociale banden in de wijken te versterken. Omdat iedere wijk anders is, wordt per wijk gekeken wat nodig is om de kracht van inwoners en instellingen te benutten. Het programma ondersteunt bestaande laagdrempelige initiatieven en ontwikkelt nieuwe om bij te dragen aan meer veiligheid, leefbaarheid en sociale cohesie. Wijk op Maat is gestart in de wijk Taanshuurpolder en daarna doorgezet naar de wijk Sluispolder-Oost. In 2024 focust Wijk op Maat zich op de Bloemenbuurt en Bomendal in de wijk Dijkpolder.

Om initiatieven van inwoners en organisaties op het gebied van sociale cohesie en de inclusieve samenleving te stimuleren is er de tijdelijke subsidieregeling 'kunst & cultuur - wijkinitiatieven & inclusieve samenleving' (tot 2024). Middels het aanjaagbudget van de Cultuurvisie kunnen we ook dergelijke projecten subsidiëren.

Inclusieve gemeentelijke organisatie

Met betrekking tot de gemeentelijke organisatie heeft de gemeente eind 2018 het Charter Diversiteit ondertekend, een initiatief van de Sociaal Economische Raad dat bedoeld is om meer diversiteit,

inclusie en gelijkwaardigheid op de werkvloer te stimuleren. Door HR is er destijds een plan van aanpak ontwikkeld. Er is een begin gemaakt met de uitvoering van dit plan van aanpak, maar dit is na het overlijden van de belangrijkste aanjager en trekker van het Charter en langdurige onderbezetting binnen het team van HR, gestagneerd. Inmiddels is het team weer op sterkte en pakt het Charter in 2024 weer op.

Hoe gaan we het aanpakken

Inclusie is belangrijk voor onze gemeente, niet alleen als strategisch doel, maar ook als een kernwaarde. Het streven naar inclusie is nooit 'af'. Het is iets waar we continu aan moeten werken. Om een echt inclusieve stad te worden, is het nodig om hier langdurig en op verschillende manieren aandacht aan te besteden. Dit betekent dat we inclusie moeten integreren in lopende en toekomstige processen en projecten, zowel in de stad als in de gemeentelijke organisatie.

De agenda inclusieve stad is voortdurend in beweging. We kunnen niet in één keer de inclusieve samenleving vormgeven. Daarvoor moeten we oog hebben voor de lange termijn, waarbij we voortdurend in gesprek blijven over de onderwerpen en uitdagingen die onze inwoners zelf aangeven. We zullen steeds nieuwe doelen en acties formuleren voor de agenda.

Het is belangrijk dat de mensen voor wie de agenda inclusieve stad is bedoeld, de inwoners van Maassluis en vooral die mensen die kwetsbaar zijn voor uitsluiting, actief betrokken worden bij het maken en uitvoeren ervan. Dit principe, 'niet over ons, zonder ons', benadrukt dat niemand beter weet wat nodig is dan de mensen die vanuit eigen ervaring met uitsluiting te maken hebben.

Focus

De actiepunten in de agenda concentreren zich op drie belangrijke gebieden:

- bewustwording (zowel extern, de stad, als intern, de gemeentelijke organisatie);
- communicatie;
- en toegepaste inclusie.

Binnen de toepassingen maken we onderscheid tussen:

- fysieke inclusie;
- sociale inclusie;
- inclusieve informatie & dienstverlening;
- en de inclusieve gemeentelijke organisatie.

Om deze actiepunten succesvol uit te voeren, is samenwerking met inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties, onderwijs en ondernemers cruciaal. Zoals eerder genoemd, is het hierbij niet de bedoeling dat doelgroepenbeleid centraal staat, maar dat we ons zoveel mogelijk richten op brede inclusie.

Startpunt

Wat doen we als gemeente al op het gebied van inclusie? Welke stappen moeten we nog nemen? Om een beeld te krijgen van de stand van zaken in Maassluis en in de gemeentelijke organisatie op het gebied van inclusie, hebben in de tweede helft van 2023 gesprekken plaatsgevonden met ambtenaren, maatschappelijke partners, inwoners en ondernemers. In de gesprekken is verkend waar kansen liggen om de inclusieve stad verder te brengen. De bevindingen zijn gebundeld in de agenda inclusieve stad.

Tijdens de schouw toegankelijkheid openbare ruimte op 4 september 2023 gaven de aanwezige inwoners met een beperking aan behoefte te hebben aan een belangengroep. De gemeente heeft deze wens gefaciliteerd, waaruit de Belangengroep inclusief Maassluis is geboren. De gemeente steunt ook een groep lhbt+ inwoners om een regenboognetwerk te vormen.

Actiepunten

Bewustwording intern

Het moet vanzelfsprekend worden dat we in beleid, dienstverlening en onze informatievoorziening rekening houden met de diverse perspectieven, achtergronden en ervaringen van inwoners. Om dat te bereiken moeten we de bewustwording van en kennis over inclusief denken en doen binnen de organisatie vergroten.

Koplopers

We benoemen koplopers voor inclusie in de organisatie. Dit zijn collega's uit verschillende domeinen en lagen van de organisaties die intrinsiek gemotiveerd zijn, bijvoorbeeld omdat ze het recht van iedereen om volledig deel te nemen aan de maatschappij, ongeacht achtergrond, identiteit of capaciteiten, belangrijk vinden, of vanuit een gevoel van professionele verantwoordelijkheid. Zij hebben als taak om mensen aan het denken te zetten en gesprekken te faciliteren over inclusie binnen de werkzaamheden. Een paar keer per jaar worden er sessies georganiseerd voor de koplopers zodat zij nieuwe kennis en tools kunnen ontwikkelen en met elkaar ervaringen kunnen uitwisselen.

Medewerkersnetwerken

We stimuleren en ondersteunen medewerkersnetwerken zoals Jonge Ambtenaren Maassluis (JAM). Deze netwerken helpen mensen bewust te worden van zowel de verschillen als overeenkomsten tussen medewerkers. Ze dienen als een plek waar medewerkers met vergelijkbare ervaringen elkaar kunnen herkennen en bevorderen een gevoel van gemeenschap tussen de leden.

Inclusief leiderschap

We creëren bewustzijn rond inclusief leiderschap door het organiseren van gesprekken met en trainingen voor het college, het CMT en middenmanagement.

Training inclusief werken

We voegen een online training 'inclusief werken' toe aan de Maassluis Academy en maken deze onderdeel van de onboarding van nieuwe medewerkers.

Bewustwording extern

We stimuleren bewustwording van en kennis over inclusief denken en doen bij inwoners, organisaties en ondernemers en staan open voor initiatieven van onze inwoners om inclusie te stimuleren.

Het inclusieve stadsgesprek

We organiseren jaarlijkse een stadsgesprek met (ervaringsdeskundige) inwoners, partners en ondernemers over hoe we samen de inclusieve stad verder brengen. We wisselen ideeën en best-practices uit en formuleren concrete acties voor de agenda inclusieve stad.

Communiceren over inclusie

We gebruiken de gemeentelijke communicatie platforms om de agenda inclusieve stad en de resultaten en activiteiten die hieruit voort komen onder de aandacht te brengen bij inwoners. We maken gebruik van storytelling met persoonlijke verhalen om de inclusieve stad tot leven te brengen voor inwoners.

Samen zijn wij Maassluis

We zetten het platform Samen zijn wij Maassluis in om aandacht te vragen voor inclusie-gerelateerde onderwerpen en activiteiten, zoals de Week van de Toegankelijkheid en de Week van Respect.

Steunpunt discriminatie

Uit de Buurtmonitor 2023 blijkt dat minder dan een kwart van de inwoners bekend is met het meldpunt discriminatie RADAR. Dit heeft invloed op de meldingsbereidheid voor discriminatieklachten. Om de toegang en vindbaarheid voor meldingen te vergroten is op 1 januari 2024 de website discriminatie.nl gelanceerd, één landelijk meldpunt discriminatie voor alle inwoners van Nederland. Om de naamsbekendheid te vergroten is er ook een nieuwe campagnefilm: 'Discriminatie.nl: Meld het wél'. We gaan lokaal initiatieven nemen om de landelijke campagne te ondersteunen.

Daarnaast gaan we laagdrempelige eerste opvang voor slachtoffers stimuleren en faciliteren, door bijvoorbeeld sleutelfiguren bij belangenorganisaties, aandachtfunctionarissen binnen het onderwijs en het jongerenwerk en frontlijnmedewerkers bij maatschappelijke organisaties te ondersteunen om algemene informatie, advies en een luisterend oor te kunnen bieden aan burgers die discriminatie ervaren of signaleren.

Belangengroep inclusief Maassluis (BiM)

De leden van de BiM gaan voorlichting geven aan scholen en organisaties over hoe zij kunnen bijdragen aan de inclusie van mensen met een beperking. Samen met de BiM gaan we een bewustzijscampagne ontwikkelen en uitvoeren die erop is gericht inwoners zich bewust te maken van wat zij kunnen doen om Maassluis toegankelijker te maken voor mensen met een beperking.

LHBTI+ gemeenschap

Samen met inwoners en partners organiseren we activiteiten die de emancipatie, veiligheid en sociale acceptatie van LHBTI+ inwoners bevorderen.

Communicatie

We willen zoveel mogelijk mensen bereiken en betrekken met onze communicatie. We willen dat het makkelijk te begrijpen is en dat iedereen zich erin herkent. Ons doel is om positief te communiceren zonder vooroordelen.

Onderzoek

We laten een onderzoek uitvoeren om inzicht te krijgen in verbeterpunten op het gebied van inclusieve communicatie.

Kennis en vaardigheden

We werken toe naar inclusie als randvoorwaarde voor onze communicatie en advies. We ontwikkelen onze kennis en vaardigheden m.b.v. bijscholing en trainingen.

Inclusieve taal

We passen de stijlguides voor inclusieve taal van Women Inc en Code Diversiteit en Inclusie toe op onze huisstijl.

Evenwichtige vertegenwoordiging

We besteden extra aandacht aan een evenwichtige vertegenwoordiging van diverse groepen in Maassluis in de onderwerpen en beelden die we gebruiken in onze communicatie, zodat zoveel mogelijk mensen en sociale groepen zich herkennen in de communicatie van de gemeente.

Participatiebeleid

Met het in 2024 vastgestelde participatiebeleid wil de gemeente helderheid geven hoe inwoners kunnen meedenken en meewerken aan de plannen en het beleid van de gemeente Maassluis of van andere initiatiefnemers. Bovendien moet het beleid ervoor helpen zorgen dat we juist meer andere mensen bereiken en betrekken die je niet vaak hoort. In 2024 begint een participatiemedewerker die de gemeente en inwoners hierin gaat ondersteunen.

Fysieke inclusie

We zetten ons in voor een toegankelijke openbare ruimte, waarin alle inwoners, inclusief mensen met lichamelijke of zintuiglijke beperkingen, volwaardig kunnen deelnemen. Daarnaast willen we door het bevorderen van inclusieve voorzieningen en het creëren van een aangename en toegankelijke omgeving, de betrokkenheid van inwoners vergroten en zo een meer verbonden en inclusieve samenleving realiseren.

Richtlijn toegankelijkheid openbare ruimte

We ontwikkelen een richtlijn toegankelijkheid voor het 'Handboek Inrichting Openbare Ruimte' (HIOR) van Maassluis, zodat we toegankelijkheid integraal mee kunnen nemen in regulier onderhoud, groot onderhoud en reconstructie- en nieuwbouwprojecten. We zorgen ervoor dat we standaard toetsen of wij ons en onze projectontwikkelaars en aannemers zich aan deze richtlijn houden, waar nodig m.b.v. externe expertise. We vragen ervaringsdeskundigen met een beperking om hun ervaringen te delen zodat zij de gemeente kunnen helpen bij het verbeteren van de openbare ruimte.

Schouwen toegankelijkheid openbare ruimte

We organiseren jaarlijks ten minste één schouw toegankelijkheid openbare ruimte in één van de drie prioritaire zones uit het 'Beheerplan wegen' met de wegbeheerder, collega's fysiek domein, inwoners met een beperking en relevante partners, zoals Maasdelta.

Toegankelijke speeltuin

Dierenhoek 't Sparretje is een kinderboerderij en speeltuin die veel bezocht wordt door scholen en buurtbewoners, waaronder bewoners van het nabijgelegen De Vloot, een groot zorgcentrum, waarin o.a. dagbesteding en zelfstandige woningen voor mensen met een beperking zijn gevestigd. De beheerders en buurtbewoners willen de speeltuin van 't Sparretje verbouwen tot een toegankelijke speeltuin waar kinderen en volwassenen met en zonder een beperking samen kunnen spelen. De gemeente denkt mee en stelt geld beschikbaar.

Toegankelijkheid evenementen

We gaan in gesprek met de Belangengroep inclusief Maassluis en andere inwoners met een beperking om de toegankelijkheid van evenementen in Maassluis te verbeteren.

Sociale inclusie

We zien sociale inclusie als een doorlopend proces, waarbij we inzetten op behoud van eigen regie en gelijkwaardige kansen en zorgen dat talenten worden ontdekt en ontplooid én we uitsluiting van mensen en groepen voor wie het niet vanzelfsprekend is om mee te doen terugdringen.

Samen zijn wij Maassluis

We blijven inspanningen leveren om te zorgen dat de aanpak Samen zijn wij Maassluis (waaronder de Doe Mee Markt en de Maand van de Ontmoeting) aantrekkelijk en toegankelijk is voor alle Maassluiers.

Subsidiebeleid

We gaan organisaties een formele prikkel geven om inclusiever te gaan werken door in de subsidieregels voorwaarden te stellen over inclusie. Bovendien gaan we manieren bedenken om subsidieverstrekking inclusiever te maken door subsidiekansen te creëren voor informele netwerken en belangengroepen.

Netwerk sleutelfiguren

Sleutelfiguren zijn goed geïnformeerde en sociaal betrokken inwoners met toegang tot brede en verschillende informele en formele netwerken. We gaan het bestaande netwerk sleutelfiguren, dat bestaat uit inwoners uit verschillende groepen met een migratieachtergrond, uitbreiden en meer betrekken bij de ontwikkeling van beleid.

Onderwijs

Talentontwikkeling centraal

We stimuleren dat voor alle kinderen en jongeren, ongeacht de uitgangspositie, achtergrond en/of levenswijze, het ontwikkelen van talenten centraal staat. We werken met partners (in met name onderwijs, kinderopvang en jeugdgezondheidszorg) samen, om dit in Maassluis mogelijk te maken.

Gemengde scholen

We sturen op onze wettelijke taak om een brede diversiteit aan leerlingen binnen de individuele primaire scholen (leerlingspreiding) te stimuleren via de Lokale Educatieve Agenda (LEA).

Sport & cultuur

Plan van aanpak CRM

We willen de betrokkenheid van inwoners met een migratieachtergrond bij cultuur en (amateur)kunst vergroten. We zijn hier doorlopend over in gesprek met onze culturele instellingen en zullen hen actief stimuleren op deze specifieke groep in te zetten.

We blijven kunst- en cultuurprojecten voor de inclusieve samenleving subsidiëren middels het aanjaagbudget van de Cultuurvisie en gaan organisaties en inwoners actief stimuleren hiervan gebruik te maken.

Beweegcoach aangepast sporten

Het aantal uren en het takenpakket van de beweegcoach aangepast sporten wordt uitgebreid van 8 naar 16 uur en van alleen sport naar sport en amateurkunst. We zetten in op het vergroten van de bekendheid van de beweegcoach bij de doelgroep en het uitbreiden van het aanbod voor de doelgroep.

Veilig sportklimaat

We blijven aandacht besteden aan de landelijke campagne Nederland Sport Veilig en stimuleren verenigingen om met ondersteuning van NOC*NSF actief aan de slag te gaan met het implementeren van de 4V's voor veiligheid (Verenigingsbrede gedragscode; Vertrouwenscontactpersoon; VOG voor vrijwilligers; Vakkundige trainer-coaches)³. We organiseren daarvoor in samenwerking met NOC*NSF o.a. een bijeenkomst rondom het thema sociaal veilig sportklimaat.

Wijk op Maat

We gaan in 2024 aan de slag in de Bloemenbuurt en Bomendal. We zorgen voor een inclusieve aanpak van de Wijk op Maat door ervoor te zorgen dat inwoners met verschillende perspectieven en belangen actief worden uitgenodigd en gestimuleerd om deel te nemen, zodat de representatie van de diversiteit van inwoners uit de wijk goed tot haar recht komt.

Inclusieve informatie & dienstverlening

We zorgen ervoor dat de informatie en dienstverlening van de gemeente toegankelijk, gebruiksvriendelijk én begrijpelijk is voor iederéén.

Digitale toegankelijkheid

Voor het einde van 2024 zorgen we ervoor dat de hoofdwebsite, maassluis.nl, digitaal toegankelijk is met een toegankelijkheidsverklaring status A. Daarnaast zijn de belangrijkste 10 websites van de gemeente ook eind 2024 digitaal toegankelijk. Bovendien gaan we collega's stimuleren meer gebruik te maken van de aanwezige experts en beschikbare richtlijnen en de beslisboom om hun documenten digitaal toegankelijk te maken.

Toegankelijkheid stembureaus

In de aanloop naar de Europese parlementsverkiezingen in 2024 gaan we in gesprek met de Belangengroep inclusief Maassluis om te bespreken hoe we onze stembureaus nog toegankelijker kunnen maken voor mensen met een lichamelijke, zintuigelijke of mentale beperking.

Verbeteren toegankelijkheid meldsysteem

De gemeente maakt voor het doorgeven van meldingen over de openbare ruimte gebruik van het meldsysteem Fixi. Om ervoor te zorgen dat mensen met een (zintuigelijke) beperking een melding kunnen maken zonder de plek in kwestie te hoeven beschrijven, wordt er een gps-functie aan de app toegevoegd.

Diversiteitssensitief werken

We organiseren bewustwordingsgesprekken met de front- en backoffice medewerkers over wat het van hen vraagt om ervoor te zorgen dat elke inwoner zichzelf kan zijn en zich welkom en geaccepteerd voelt a.g.v. hun dienstverlening en maken afspraken over concrete acties. De medewerkers volgen een training inclusieve gesprekstechnieken.

Duidelijke taal

Als gemeente willen we iedereen zo goed mogelijk informeren met duidelijke taal voor alle inwoners, zowel met woorden als met beelden. Door gebruik te maken van taalniveau B1 zorgen we ervoor dat ongeveer 80 procent van onze inwoners de inhoud van gemeentelijke brieven begrijpt. Om een nog

³ De vereniging NOC*NSF is ontstaan uit de fusie tussen het Nederlands Olympisch Comité en de Nederlandse Sport Federatie in 1993. Ze zijn de bundeling van de georganiseerde sport in Nederland.

breder publiek te bereiken, introduceren we beeldbrieven. We starten in 2024 met de brieven van Publiekszaken.

Inwonerservaringen optimaliseren

Door het doorlopen van diverse 'klantreizen' streven we naar verbetering van de dienstverlening, met aandacht voor de diverse perspectieven van alle inwoners en ondernemers. In 2024 starten we met het ontwikkelen van een proces. We kiezen de klachtenprocedure als pilot en streven naar een aanpak die alle perspectieven omvat zonder iemand uit te sluiten.

Betrokkenheid en feedbackverzameling

In 2024 gaan we voor een actievere aanpak van burgerparticipatie in de dienstverlenende projecten. Zo zetten we de inwoner echt centraal. We starten met een bijeenkomst met Belangengroep inclusief Maassluis (BiM), om hun input te krijgen bij het evalueren van producten en diensten. Daarnaast beoordelen we de klantervaring door enquêtes af te nemen na afgeronde dienstverleningen, om inzicht te krijgen in hoe deze in de praktijk wordt ervaren.

Inclusieve gemeentelijke organisatie

We streven naar meer diversiteit en inclusie op de werkvloeren in Maassluis. Vanuit onze voorbeeldfunctie werken we als gemeente aan een personeelsbestand dat een afspiegeling vormt van onze samenleving en dragen we bij aan een inclusieve organisatie waarmee alle Maassluiers zich kunnen identificeren. Het belang van diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid komt ook tot uiting in inkoop, huisvesting en facilitaire zaken.

Borging

Een teamlid van HR krijgt de verantwoordelijkheid voor het doel over diversiteit en inclusie.

Inclusieve werving & selectie

Met een nieuwe campagne voor arbeidsmarktcommunicatie willen we verschillende talenten aantrekken. We zorgen ervoor dat het selectieproces eerlijke kansen biedt aan iedereen, ongeacht achtergrond, geslacht, leeftijd of andere eigenschappen.

Inclusieve processen

Prioritaire processen zoals strategische personeelsplanning en het strategisch opleidingsplan worden verder ontwikkeld om te voldoen aan het beleidsdoel met betrekking tot diversiteit en inclusie.

Inkoop

In de nieuwe inkoopvisie (vanaf 2026) gaan we inkoop gebruiken als een instrument om ons beleid over diversiteit en inclusie vorm te geven.

Social Return on Investment (SRoI)

We bepalen in MVS-verband de bestaande strategie voor Social Return on Investment (SROI) die beter recht doet aan het gezamenlijk doel om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam in te zetten. We verkennen daarbij alternatieve scenario's die kunnen helpen om de focus te verschuiven van kwantiteit naar kwaliteit.

Financiën

In het coalitieakkoord is vanaf 2023 tot en met 2026 per jaar € 50.000 beschikbaar gesteld voor de agenda inclusieve stad. In 2024 is bovendien éénmalig een bedrag van € 49.000 aan de agenda inclusieve stad toegekend, waarvan € 45.000 is gereserveerd voor inhuur van capaciteit t.b.v. de ontwikkeling en coördinatie van de uitvoering van de agenda inclusieve stad. De meeste uitvoeringskosten halen we uit de reeds vastgestelde begroting van de verantwoordelijke teams, zoals bijvoorbeeld een opleiding inclusief leiderschap. Toch is de verwachting dat voor bepaalde actiepunten gericht budget nodig zal zijn om een goed resultaat te behalen. Het gaat dan met name om actiepunten die de stad in de volle breedte ten goede komt, zoals de bewustwordingscampagnes, of het onderzoek inclusieve communicatie.

Financiële raming agenda inclusieve stad 2024		
Beschrijving	Type budget	Kostenraming
<u>Bewustwording</u>		
Trainingen inclusief leiderschap	Vastgestelde begroting	-
Online training inclusief werken	Vastgestelde begroting	-
Stadsgesprek inclusieve stad	Inclusie structureel (CA)	€ 7.000
Bewustwordingscampagnes	Inclusie structureel (CA)	€ 20.000
Ondersteuning belangengroepen	Inclusie structureel (CA)	€ 3.000
<u>Communicatie</u>		
Onderzoek inclusieve communicatie	Inclusie incidenteel	€ 4.000
Bijscholing inclusieve communicatie	Vastgestelde begroting	-
<u>Fysieke inclusie</u>		
Ondersteuning en advies toetsing richtlijnen toegankelijkheid	Inclusie structureel (CA)	€ 5.000
Bijdrage toegankelijke speeltuin	Inclusie incidenteel	€ 15.000
<u>Sociale inclusie</u>		
Voorzetting subsidie kunst & cultuur inclusieve samenleving	Vastgestelde begroting	-
Uitbreiding beweegcoach aangepast sporten	Projectbudget/SPUK	-
Pilot sportvereniging	Projectbudget/SPUK	-
<u>Informatie & dienstverlening</u>		
Toegankelijkheidsverklaring gemeentelijke websites	Vastgestelde begroting	-
Toegankelijkheid stembureaus	Vastgestelde begroting	-
Verbeteren toegankelijkheid meldsysteem	Vastgestelde begroting	-
Training inclusieve gesprekstechnieken	Vastgestelde begroting	-
Totaal		€ 54.000
	<i>Waarvan incidenteel</i>	<i>€ 19.000</i>
	<i>Waarvan structureel</i>	<i>€ 35.000</i>

Bijlage: Analyse kansengelijkheid, discriminatie en sociale cohesie

Achtergrond en kansengelijkheid

Deze analyse gaat in op kansengelijkheid en de mate van in- en uitsluiting van inwoners als gevolg van hun etnisch-culturele achtergrond, gender(identiteit) of seksuele geaardheid. De aandacht voor deze aspecten komt voort uit de prioriteiten die zijn vastgesteld in zowel het huidige als het vorige coalitieakkoord.

Migratieachtergrond

Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft 31,1% van de inwoners van Maassluis een migratieachtergrond; zo'n 11.000 personen⁴. Recente cijfers uit de 'Buurtmonitor leefbaarheid, veiligheid en welzijn 2023' (Buurtmonitor 2023) laten zien dat inwoners met een migratieachtergrond op bepaalde vlakken kwetsbaarder zijn dan andere groepen. Ze ervaren vaker discriminatie en hebben vaker gezondheidsproblemen. Jongeren met een migratieachtergrond voelen zich vaker eenzaam dan het gemiddelde. Inwoners met een migratieachtergrond hebben relatief vaak een laag inkomen, waardoor ze meer moeite hebben met rondkomen: 66% van de inwoners met een migratieachtergrond geeft aan (zeer) goed rond te komen, vergeleken met 83% van inwoners met een Nederlandse achtergrond.

Fysieke, zintuiglijke en verstandelijke beperkingen en chronische aandoeningen

Volgens woonzorgwijzer Maassluis van 2020 zijn meer dan 5000 mensen met een fysieke, zintuiglijke, verstandelijke beperking of een chronische aandoening in Maassluis⁵. Uit onderzoek van het CBS en het Nivel blijkt dat de meeste mensen met een beperking de benodigde aanpassingen of ondersteuning ontvangen om comfortabel te wonen en deel te nemen aan de maatschappij. Gesprekken met inwoners met een beperking in Maassluis bevestigen dit positieve beeld. Tegelijkertijd ervaren inwoners met een beperking nog drempels om op een gelijkwaardige manier mee te kunnen doen in de samenleving. Het (verder) verbeteren van toegankelijkheid is dus noodzakelijk om een betere participatie te faciliteren.

Ondanks enkele hoopvolle trends en de krappe arbeidsmarkt die kansen heeft geboden voor sommige mensen met een beperking, blijft de arbeidspositie van deze groep kwetsbaar. Vooral mensen met een psychische aandoening, zwaardere vormen van lichamelijke beperking en verstandelijke beperking ervaren vaker problemen om betaald werk te vinden, zelfs als zij dat graag zouden willen, en zij krijgen niet altijd de benodigde ondersteuning en aanpassingen.

Veel scholen en besturen in Maassluis zijn bezig met het realiseren van een meer inclusieve leeromgeving, waarbij álle kinderen - ook leerlingen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, gedrags- en emotionele problemen en/of specifieke leerproblemen - samen naar school kunnen. Deze doelstelling is nog niet gerealiseerd in Maassluis.

Genderidentiteit, sekse & seksuele geaardheid

Cijfers over het aantal of het percentage Maassluizers dat deel uitmaakt van de lhbt+ gemeenschap zijn niet beschikbaar omdat er niet gevraagd wordt naar iemands seksuele geaardheid of

⁴ Inwoners met een migratieachtergrond in hun familielijn die hier zijn geboren en waarvan de ouders ook in Nederland zijn geboren, worden als Nederlanders beschouwd en niet als personen met een migratieachtergrond. Binnen de groep 'Nederlanders' bestaat dus ook aanzienlijke etnisch-culturele diversiteit.

⁵ De woonzorgwijzer registreert 5490 mensen van 19 jaar en ouder met een licht verstandelijke beperking, 120 met een verstandelijke beperking, 2560 mensen met een somatische aandoening en mobiliteitsbeperking, en 100 mensen met een zintuiglijke beperking.

genderidentiteit. Wel is bekend dat lhbti+ personen een aanzienlijke groep inwoners van gemeenten vormen⁶.

Hoewel seksuele diversiteit en genderdiversiteit meer lijken te worden geaccepteerd, is schijntolerantie nog steeds aanwezig. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de positie van lhbti+ personen kwetsbaar kan zijn. Het is voor velen nog steeds niet gemakkelijk en vanzelfsprekend om anders te zijn, hier open over te zijn en volledig deel te nemen aan de samenleving. Uit gesprekken met lhbti+ inwoners van Maassluis blijkt dat ook hun ervaring te zijn.

Het gebruik van het woord 'homo' als scheldwoord komt nog veel voor, en jongeren die twijfelen over hun lhbti+ gevoelens hebben vier tot vijf keer vaker zelfmoordgedachten. Ook ervaren lhbti+ ouderen vaker psychische klachten, depressiviteit, eenzaamheid en isolement.

Ervaren discriminatie

Discriminatie wordt op verschillende manieren vastgelegd in Maassluis. De gemeente heeft een antidiscriminatievoorziening (ADV) waar inwoners melding kunnen maken van ervaren discriminatie. In 2022 maakten zes inwoners melding van discriminatie bij de ADV in Maassluis, waarbij beperking of herkomst/huidskleur als voornaamste discriminatiegronden werden genoemd⁷. Inwoners kunnen ook melding maken van discriminatie bij de politie. In 2022 deden 12 inwoners dat waarbij 7 herkomst/huidskleur noemde als discriminatiegrond en 4 mensen seksuele geaardheid. Eén inwoner deed melding van antisemitisme.

Naast het aantal meldingen bij de ADV en de politie, meet de gemeente ook het percentage van ervaren discriminatie onder inwoners door middel van de tweejaarlijkse Buurtmonitor Leefbaarheid, Veiligheid en Welzijn. In het afgelopen jaar heeft volgens de Buurtmonitor 2023 16% van de inwoners van Maassluis aangegeven dat ze zich gediscrimineerd voelden. Discriminatie op basis van herkomst of huidskleur kwam het meest voor, namelijk in bijna de helft van de gevallen. In bijna een derde van de gevallen ging het om discriminatie op basis van leeftijd of geslacht. Voor 16% betrof het discriminatie op basis van godsdienst of levensovertuiging, voor 9% op basis van een handicap of chronische ziekte, en voor 6% op basis van seksuele geaardheid.

Daarnaast gaf 18% aan 'anders, namelijk' te ervaren, zoals overgewicht of een spraakgebrek, of zich achtergesteld voelen als inwoner van Nederlandse herkomst. Ook specifieke situaties werden genoemd, zoals lastiggevallen worden op straat of minder kans maken bij sollicitaties.

Het percentage inwoners dat discriminatie heeft ervaren in de afgelopen 12 maanden ligt in Maassluis hoger dan het landelijk gemiddelde: in heel Nederland is het 11%, terwijl het in Maassluis 16% is. Dit is deels toe te schrijven aan de relatief hoge mate van verstedelijking in Maassluis. In sterk stedelijke gebieden voelen meer mensen zich gediscrimineerd dan in minder stedelijke gebieden. Het percentage inwoners dat discriminatie heeft ervaren in Maassluis was de afgelopen jaren vrij stabiel.

⁶ Volgens de lhbt-monitor 2022 van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) identificeert 1 op de 20 mensen zich als die zich identificeren als lesbisch, homo- of biseksueel. Rutgers, het expertisecentrum voor seksualiteit, schat dat het aantal transgender personen 2,2% van de bevolking bedraagt. In 2018 schatte het SCP dat 1 op de 200 mensen een intersekse ervaring heeft, terwijl Deens onderzoek suggereert dat ongeveer 1,1 procent van de personen intersekse is.

⁷ De discriminatiecijfers van 2023 worden bekend gemaakt in april 2024.

Sociale cohesie

Om de mate van sociale cohesie te meten in Maassluis, wordt voor de tweejaarlijkse Buurtmonitor Leefbaarheid, Veiligheid en Welzijn gebruikgemaakt van een indicator die is gebaseerd op beoordelingen van uitspraken als 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om' en 'ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen'. De indicatorscore is geen rapportcijfer, maar geldt als volgt: hoe hoger de score, des te beter het gesteld is met de sociale cohesie.

In 2023 ligt de score voor sociale cohesie in Maassluis iets lager dan het landelijk gemiddelde: de landelijke score is 6,4, terwijl het in Maassluis 6,0 is. Ook hier speelt de relatief hoge mate van verstedelijking in Maassluis een rol. De landelijke score varieert van 5,9 voor zeer sterk stedelijke buurten tot 7,2 in niet-stedelijke buurten. De scores voor de sociale kwaliteit van de buurt verschillen niet sterk ten opzichte van de vorige monitor.